

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dégenfeld-tér 2. szám.

Telefon 412.

Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.

Félévre . . . 6.- kor. Egy héra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.

Félévre . . . 9.- kor. Egy héra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

kiadóhivatalban Dégenfeld-tér 2. és a

Horovitz Zsigmond papíruzetében

Piac-utca 12. — Telefon: 330.

Georges Fulliquet.

Fulliquet György ur, a genfi egyetem tudós tanára városunkba érkezett. Kíséretében jött dr. Kováts J. István lelkész, budapesti vallásnár, kiváló író, aki nagy szeretettel kalauzolja az országon keresztül ilusztrius francia vendégünket.

Fulliquet urat örömmel üdvözlünk nálunk Debrecen város egész művelt társadalma, amely megérti, hogy milyen nagy előny hazánkra nézve, ha hatalmas nemzetek kiváló fiai eljönnek hozzánk és a magyarság iránti rokonszenvet és jóindulatot viszik el innen magukkal. A nagy világban, annyi rossz-hiszemű, ádáz ellenségtől környezve, szükségünk van őszinte, igaz barátokra, akik megértik, hogy itt egy ősrégi nép él, amely ifju erővel akar előtörri ismét, egy nép, amely mindig védőbástyája volt az európai kulturának és amely most is szomszédhozik a művelődés után.

Megbecsülhetetlen kincsek a magyarság számára, a hatalmas nyugaton élő ilyen őszinte, igaz barátok.

És Fulliquet ur megjelenése közöttünk, minthogyha a francia kultúra levegőjét hozta volna el közénk. Egy darabot hozott el a csodálatosan fősleges francia szellemből, amely annyiszor megújította a mi szellemi világunkat is. Mint a francia szellemnek egyik vezérharcosát őszinte szeretettel vesszük körül őt, mi, akik a magyar kulturát fel akarjuk szabadítani a réhezkes lenyűgöző német szellem bilincseiből, és a mi fiatal művelődésünknek új, könnyed szárnyalást adjunk adni, hogy a mesésen gazdag francia szellemnek mérhetlen kincseiből ujjá szülessék.

És különösen köszöntjük Fulliquet urat, mint a szabad Svájc polgárát, és tudós tanárát a genfi egyetemnek, éppen azon város egyetemének, amely városnak szabad köztársaságából indult ki és jött el hozzánk a nagy Kálvinnak megújító hatalmas szellemi mozgalma.

Ez az állam és ez a város a szabadság szent földje, amilyen nincs a nagy világon sehol. A magyar nép évszázadok óta harcol a politikai és szellemi szabadságért, sóvárgó vágygyal.

le nem törhető erélylyel, dacolva minden akadálylyal és szembeállva minden hatalommal. Hogyne lobogna fel hát izzó láng a mi lelkünkben amikor, egy kiváló ember onnan az ősz tüztől a szadadság szikráit hozza el magával közénk!

Mikor ma este Fulliquet ur látogatást tett a mi öreg kálvinista főiskolánk konviktusának diákjai között, 400 magyar ifjunak őszinte szeretete és dörgő, zúgó éljenriadala fogadta. Vajjon érezte-e akkor a mi kedves vendégünk, hogy ennek a 400 ifjunak riadó üdvözlésében a jövő, új Magyarország-nak köszöntő szava harsogott!

Az új magyar nemzedék, amely a politikai szabadság kiküzdésével együtt, új magyar kulturát van hivatva teremteni, szívébe zárja a mi szegény kis nemzetünknek külföldi igaz barátait, akik, mint Fulliquet ur, már pusztán megjelenésükkel annyi sóvárgott, gazdag szellemi kincset csillogtatnak meg előttünk. Isten hozta körünkbe Fulliquet urat, a szabad földön termett francia kultúra tudós hirdetőjét.

Dr. Juhász Nagy Sándor.

HRABÉCZY Fest, Mos, Tisztit.

Az özvegy leány.

Margueritta már harmadik éve viseli a gyászt boldogult férje után. Ugy élt itt közöttünk szegény, mint a fájdalom élő szobra és szépséges arca mosolyra nem vidult soha.

Bizony a dolog érthetetlen volt. Ismertük mi jól a jámbor boldogultat, ki a nevéig csak halála után érdemelte ki, mert életében ugyan nem boldogult semmivel és senkivel. Lehetetlen egy fiatal tőkepénzes volt. Hirtelenül szőke, savó szemű, beesett mellű, csak úgy ödöngött az utcán, amellelt még rossz természetű is volt a fiúnak. Farizeus volt és hengegő. Mindig kalandjairól mesélt, amiket ő soha át nem élt s megházasodni is csak azért házasodott meg, mert azzal ugrottuk, nem megy ilyen emberhez jóra való leány.

S mégis ment. Még pedig helyre-leány, Margueritta, kinek nem igen volt párja a latin földön, de még talán másutt sem. Hm. — mondtuk, — a pénz, a sok pénz csodát mível.

Pedig nem így állott a dolog. Margueritta férje pénzére csak azért vágyott, hogy családját mentse meg.

No, ez alapos kis család volt. Az apa,

volt lovas ezredes, kitűnő író volt. Már remekül tudta írni a barátjai nevét, még pedig váltókra. Az anya pedig ugy költött, mintha valami pénzkirály pénzt költötte volna.

Mikor Marguerittéhez beállított a savószemű kérő, éppen azon a ponton volt a hajdani lovas ezredes, hogy vagy főbelövi magát, vagy elcsukják. De hát a leánya igent mondott, a váltókat kifizették s az újdonsült férj olyan arcpirító szemtelenséggel mondott el részleteket mézesheteiből, hogy ő, mint csodahős szerepelt, hogy kénytelenek voltunk mindenhossz oththagyni kávéházi asztalunkat, mert nem bírjuk hallgatni a fickó arcátlan-ságait.

Egy novemberi napon meghalt a fiatal férj. Pár havi házasság után. Mi ölte meg? Az orvosok boncolása után, mint csodáról beszéltek, hogy ez az ember általában élhetett. Mindene elsorvadt már. Nem volt ennek szíve, tüdeje, semmije. Láz emésztette éveken át. Megsajnáltuk, most már értettük lehetetlen modorát: beteg volt, mert ha valaki meghal, minden bűnét szankcionálja az, hogy beteg volt.

A fiatal özvegy gazdag örökösödött, körülzsongta a félország fiatalága, de ő nem adott reményt senkinek. Élete végéig viselni akarta az özvegyi fátyolt.

Pedig de szép volt. Hamvasszőke haja, érzéki szépség szobrászi formákkal, o'yan leányos arccal, hogyha vele beszélt az ember, azt hitte volna, hogy holmi bakfis áll vele szemben.

A bánat pedig beteggé tette. Idegbaj gyötörte s mi így kiáltottunk fel:

— Ördög tudja, hogy mit szeretett azon a fickón!

Giovanni, az orvos birta valamennyire a bizalmát. Ő gyógyította s szerelmes is volt belé. Ő mondta nekem egyszer azt bizalmasan:

— Nem értem. Margueritta szeret engem, azt tudom. Megkértem a kezét. — Jó módú ember vagyok, fiatal is, visszautasított. De ugy utasított vissza, mintha megrázná őt a visszautasítás. Nem értem a dolgot.

Ismét letelt az év. Éppen évfordulója volt a férj halálának. November elseje. — Kódós délután. Giovanni jól befűtött szobájában üldögélt. Csengett s berontott, igen, berontott Margueritta:

— Doktor ur, megőrülök, meghalok, megbolondulok!

— Üljön le, édes nagyságos asszonyom! Segiünk a dolgon. Mondja el nyugodtan, mi baja van.

— Ma van évfordulója férjem halálának.

Vigyázz!

Ajánlom tulhalmozott raktáramat **őszi és téli árakban**, igen jutányos árakban. 120 cm. gypaju kosztüm kelme mtr. 55 kr.-tól, 120 cm. őszi pepita kelme mtr. 60 kr.-tól, 120 cmszi ruhakelme 35 kr.-tól, bársony bluzra sok színben, 75 kr.-tól, taft 98 kr., pongies 100 kr., minális 113, mintás selyem bluzra divat-mintával 95 kr., jó minőségű barchet már 20 kr.-tól, női 75 kr., minális 113, mintás selyem bluzra divat-mintával 95 kr., jó minőségű barchet már 20 kr.-tól, ruhadíszek, ernyő-reklám ára 98 kr., saját készítésű paplanok most csak 2-10 kr.-tól, csipkék, szallagok, ruhadíszek, mindenféle rövid- és bélésszövet nagy választékban és igen olcsó árban. **Maradékok igen jutányos árban.** Arum jószágáról és olcsóságáról kérem meggyőződni.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: **Molnár Lukács.**

Kossuth- és Batthányi-u. sarak, színházzal szemben.

A Hortobágy hasznosítása.

Debrecen város közgyűlése.

Ma kezdte a város közgyűlése tárgyalni az 1911. évi költségvetést, amelynek keretében a Hortobágy hasznosításának kérdését is érintették. Különösen figyelemreméltó az az indítvány, hogy intenzívebb állatgazdaság megteremtésével kellene a hortobágyi jövedelem emeléséről gondoskodni.

Hosszabb vitát vett igénybe néhány interpelláció s egy régebben tett interpellációra adott válasz, amely a csatornaépítkezésre vonatkozott.

A mostani közgyűlésre különben annyi fontos ügy került, hogy a közgyűlést ma nem lehetett befejezni és előreláthatóan holnap is allg befejezhető.

A közgyűlés kegyelele.

Három óra után nyitotta meg a közgyűlést Domahidy Elemér főispán. Üdvözölte a törvényhatósági bizottság tagjait. Megemlékezett az időközben elhunyt Komlósy Arthur haláláról és munkásságáról. Meleg szavakkal szól érdemes közéleti működéséről, melyet Debrecen érdekében kifejtett. A város törvényhatóságának másik halottjáról Koszorus Lajos, továbbá Fried Emilről és Zöld Mihályról sajnálattal és őszinte részvétellel szólt.

Majd a tárgysorozat fontosabb pontjaira hívta fel a közgyűlést megjelentek figyelmét.

Interpellációk.

Szabó Elek titkár felolvasta a polgármester jelentését július és augusztus haváról. A jelentéseket tudomásul vették.

Révi Nándor a legutóbbi havi gyűlésen a csatornázás ügyében interpellált, a melyre Kovács József polgármester most válaszol. Kijelentette, hogy tudomása volt mind arról, amit Révi a csatornák vakolásáról kérdezett. A szakértők szerint a csatornák vakolása elejtendő egy harmadrészig. A házi csatlakozásoknál alkalmazott Cizeller csövek mellett

azért döntött a tanács, mert a kőanyagcsőnél Debrecen víznyomásának inkább megfelel. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Révi Nándor örömet fejezi ki a fölött, hogy a polgármester alapos tanulmányozás után megadta választát, kijelenti, hogy azt tudomásul veszi.

Ezután újabb interpellációt intéz Révi Nándor a csatornázás ügyében. Szóvá teszi, hogy a csatornázási munkálatok a forgalmat megnehezítik az utcákon. E tekintetben intézkedést kér.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy a kérdésekre érdemileg a legközelebbi közgyűlésen adja meg a választ. A forgalom akadályozásának elhárításáról már intézkedés történt.

Révi Nándor a homokkerteri főut kinyitásának ügyében interpellált még. A választ a jövő közgyűlésen kapja meg.

Átiratok.

Ezután Nyitra vármegye feliratát a fogoly és fácán-tojások védelme ügyében, Versecz városát a borok értékesítése tárgyában és a bortogasztási adó eltörléséről, Szeged város feliratát a tűzrendészeti törvény alkotásáról, pártolja a közgyűlés hasonló felirat küldésével.

A tiszántúli ref. egyházkerület elnöksége megkereste a várost, hogy a főiskolai akadémiai internátust segítse. A közgyűlés 5000 koronát szavazott meg évenként állandó segély gyanánt.

Elmaradt választás.

A tárgysorozat következő pontja választás volt.

A megüresedett rendőrkapitányi állás betöltése ügyében a tanács azt a javaslatot tette, hogy a választást ne ejtsék meg, mert a szervezeti szabályrendelet kihirdetve nem volt.

Freund Jenő ellenzi a választás meg nem ejtését. Szerinte, ha már a pályázatot kiírták, akkor a választást meg kell ejteni.

Bacsó Dezső dr csatlakozik Freund Jenő felfogásához. Kijelenti, hogy a választást meg kell ejteni. Szükségesnek tartja ezt annál is inkább, mert a közgyűlés a kapitányi választás jogát nehezen vitta vissza s ha most nem ejtik meg a választást, a főispán kinevezés útján tölti be az állást.

vos egy széket húzott mellé s merően nézett rá:

— Margueritta, igazam van-e, ön ma is leány?

A fiatal gyönyörű nő egy rémült mozdulattal tett:

— Orvos ur...

A doktor megfogta kezét:

— Margueritta, becsstelen ember vagyok, mert nem mint orvos beszélek. Ön visszautasította kezemet és én értem már. De ön beteg és egészen tönkre fog menni. Ezért a szép, fejedelmi természetéért pedig vétek volna. Margueritta, én meggyógyíthatom-e?

Az orvos végigsimította a lázas természetet és az asszonytól egy elfuló hangot hallott:

— Gyógyítson meg!

Évek mulva mondta bizalmasan nekem Giovanni:

— November harmadikán volt esküvőm Marguerittal. Két napig becsstelen voltam. De nem tehettem mást. Ez az édes teremtés sohasem ment volna férjhez, mert szégyelte, hogy első férje mellett leány maradt.

Giacomo Bellerini.

Domahidy Elemér megnyugtatja a közgyűlést, hogy a kapitányi állásra — míg a dolog tisztázva nincs, — nem fog kinevezni senkit.

Kocsár Gábor a választás elhalasztása mellett szólt.

Szavazással döntötték el a kérdést s a kapitányi állás betöltését levették a napirendről.

Segélyek.

A pincériskolának évenkénti 600 koronás segélyt állandósították.

A zenedének 1911. évre 800 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Az országos gazdasági egyesület kértékére a földrajzi társaság alföldi bizottságának 100 koronát 5 éven át megszavaztak.

A debreceni zenekonzervatórium vagyontáan.

Egy függő kölcsön.

A Piac-utca 11—13. számú házat megvette a város. A vételár kifizetésére 157 ezer korona szükséges, melyet függő kölcsönnel kell fedezni. A debreceni pénzüzetek ajánlatai között az Alföldi Takarékpénztáré volt a legjutányosabb, melynek elfogadását a jog- és pénzügyi bizottság ajánlja. A tanács az Iparbank ajánlatát tartja előnyösebbnek.

Révi Nándor az Alföldi Takarékpénztár ajánlata mellett foglalt állást.

Szentessy János azt indítványozza, hogy a város a bankokban elhelyezett pénzeiből fedezze a függő kölcsönt.

A közgyűlés szavazattal döntött s elhatározta, hogy az Iparbankkal hajlandó a függő kölcsön üzletet megkötni, de csak 6 százalékos kamattal. Ha az Iparbank ezt az ajánlatot nem fogadja el, akkor az Alföldi Takarékpénztárnál veszi fel a függő kölcsönt.

A kataszteri felmérések költségei.

A kataszteri felmérések költségeire újabb 70 ezer korona szükséges. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a 70 ezer korona megszavazását.

Szentessy János felesleges kiadásnak tartja a felmérési költségeket.

Ekly József szerint a felmérés igen rendetlenül megy.

Dr Fráter Imre kéri, hogy a közgyűlés írjon fel a miniszterhez, a visszaélések meggátolása iránt, melyet a felméréseknek a közgegek elkövetnek.

A közgyűlés az indítványt elfogadta és a 70 ezer koronát megszavazta.

A költségvetés.

Vargha Elemér dr a város jövő évi költségvetését terjeszti elő. A költségvetés közszemlére volt kitéve, észrevétel nem tétetett. A felügyelő bizottság és a jog- és pénzügyi bizottság a költségvetést elfogadásra ajánlja.

A nyomdával költségtérítésének tárgyalása során Jánosi Zoltán szólt fel. Szóvá tette, hogy a városi nyomda három amerikai szedőgépet rendelt s számos munkást bocsájtott el. Ugy véli, hogy e munkásokat ily ridegen nem lehet a kenyértől megfosztani. Ajánlja, hogy amennyiben mégis elbocsájtásokat von maga után az újítás, a családos emberekkel szemben méltányosan járjanak el.

Freund Jenő dr felszólalása után Szentessy János a sztrájkolók ellen beszél és kijelenti, hogy a céhek idejében tisztességes viszonyok voltak, mint ma. Polémizál Jánossal.

Jánosi Zoltán: Talán a husarak feleme-

Központi Cipő és Kalap nagyáruház

Debrecen, Piac-utca 41. A Főtözsdevel éppen szemben.

Alapítatott 1899.

Megyel telefon 435 szám.

Ajánlja a közelgő őszi idényre férf-, fiu- és gyermek cipőit kalapok, sapkák és más uri divat cikkeit a legjutányosabb árak mellett. Iskola cipők a leggondosabban, a legjobb anyagból készítve, már rendelkezésre állnak, feltűnő olcsó egyedüli elárúsító helye. — KÖZPONTI árak mellett. „Lábüdv cipők” címre tessék figyelni! Képes Árjegyzék kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

lése is a céhek megszűnése miatt történt. (Nagy derűtlenség.)

Szentessy János: Ez nem tartozik ide, ha ocsótb lesz a marha, olcsóbb lesz a hus is!

Tüdős János dr kifejezést ad azon fel-fogásának, hogy egy erkölcsi testület vállalkozásának nem szabad rablógazdálkodást folytatni. Mindent a rideg üzleti érdek szerint intézni nem lehet. Jánosi Zoltán indítványát, ha az a jövőben a méltányosságra inti a nyomda vezetőségét, elfogadja.

Szentessy János és Jánosi Zoltán személyes kérdésben történt felszólalásai után Vecsey Imre, mint a nyomda felügyelő bizottság elnöke kijelenti, hogy a méltányosságot gyakorló utasítást elfogadja.

Jánosi Zoltán írásban adja be az indítványát, melyszerint a szedőgépek miatt elbocsátott családos munkások újból alkalmazandók.

Tüdős János dr ezzel szemben csak a méltányos eljárás alkalmazását kéri a jövőben szemben. — Miután Jánosi visszavonta indítványát, a közgyűlés egyhangulag hozzájárult Tüdős János javaslatához.

A nyomdai költségvetést elfogadták — Ezután a világiatási-vállalat költségvetést egyhangulag elfogadták. A házipénztár és az általa kezelt alapoknak költségvetése került sorra. Itt Freund Jenő dr a kereskedelemnek a mellékutcaikon való fejlődése érdekében ajánlja, hogy a fákat vágják ki.

Fráter Imre dr ellenzi a fák kivágatását s azt kívánja, hogy a város mennél többet ültessen.

Jánosi Zoltán nem mulaszthatja el, hogy a költségvetés keretében kifejezést ne adjon azon óhájának, mely egyszersmind az egész város kívánja, hogy a Hortobágy hasznosításának kérdését végre meg kell oldani.

Szerinte el kell követni mindent, hogy a Hortobágy termékenynyé tétessék s ott interzivebb legelő gazdálkodás rendeztesék be.

Jánosi Zoltán ezután a közlelmezési viszonyokkal foglalkozik. A huskérés megoldását kívánja. Kijelenti, hogy Serényi gróf földművelésügyi miniszter is elmondta a nyilvánosság előtt, hogy a husárat mesterségesen emelik. Ezt nem kielégíti, de azt kívánja, hogy az általa már régebben kezdeményezett városi mérsárszéket állítsa fel. Majd a lakáskérdésről szól s ajánlja, hogy a város maga építkezze minél sürűbben s szorítsa le a lakások magas árát.

Zádor Lajos sürgeti a Hortobágy kérdését. A kiszakítandó területen főleg a konyhakertészet berendezését ajánlja. Ez a drágaságot, mely a debreceni piacon uralkodik, mindenesetre megszüntetné.

A részletes tárgyalás.

Általánosságban a költségvetést elfogadták. Ezután a részletes tárgyalás következett. Tételről-tételre tárgyalta a közgyűlés az egyes címeket s aprócseprő hozzászólások után elfogadta részleteiben is a költségvetést.

Felemlítésre méltó megjegyzést tettek a részletek tárgyalásánál a nagyerdei fürdőhöz illetőleg Fráter Imre dr., aki dicséri a fürdő vizét s modern gyógyhelyet kíván ott létesíteni. Indítványozza, hogy a tanács dolgoztas-

son ki új modern fürdőre tervezet. Burger Péter dr. ezzel szemben a nagyerdei fürdőből népfürdőt óhajt létesíteni.

Jánosi Zoltán a díjnokok részére már a közgyűlés által elvileg megállapított lakbér megadását kívánja. A díjnokoknak adjon a város havonta 25 korona lakbért s a rendkívüli kiadások illető rovatába azt a kiadást illesszék be.

A közgyűlés nem fogadta el a nagyerdei fürdő ujjáépítésére vonatkozó Fráter Imre által tett indítványt. Ugyazintén elvetették Jánosi Zoltán indítványát a díjnokok lakbéré ügyében.

A Hortobágy hasznosítása ügyében bizottságot küldött ki. A bizottságba beavasz-tattak Balkányi Miklós, Jánosi Zoltán, Kertész Imre, Márk Endre, Polgári Bálint, Poroszlai László, Rickl Antal, Szentesi János, Vecsey Zoltán, Zádor Lajos, hivatalból tagjai Kovács József polgármester, Dr. Magoss György fő ügyész, Aczél Géza főmérnök, Roncsik Lajos főszámvevő, és Medgyaszay Miklós gazd. tanácsos.

A közgyűlés fél 8 órakor ér véget. Holnap délután folytatják.

Házilag készült

férfi ingek,

VALÓDI BORSALINO és ANGOL

KALAPOK,

elegáns

nyakkendők

legnagyobb választékban legolcsóbban

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43.

A kisipar gépsegélyezése.

A kamara közgyűlése.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara Szent-Királyi Tivadar elnöklésével ma tartotta a nyári gyűlés szünet óta első közgyűlését.

Elnöki és titkári előterjesztések.

Az elnöki előterjesztések során különösen kiemelkedő volt a kisipar gépsegélyezési kérdésének kérdése; az iparfejlesztés módját ugyanis a kormány állítólag eljuttatni szándékozik. A kamara érvekkel megokolt felterjesztésben fejti ki, hogy a kisipar ily fejlesztése mennyire szükséges, de egyúttal felhívja a figyelmet, hogy a kisipar nemcsak technikája tekintetében, de egyéb körülményeiben is fejlesztendő.

Állást foglalt ismét a kamara a Duna-Tisza csatornának Szolnokhoz kapcsolása érdekében is.

Jelentést tett az elnökség a kerületi háziiparának fejlesztésére szakadatlanul folyó munkában levő tevékenységéről; ismét 7 újabb háziipari tanfolyamot szervezett a kamara és 5 háziipari közműhelyt támogat.

Nagy munkát folytat a kamara a kerületi cégviszonyainak rendezése céljából; e munkával már eddig is kiváló eredményei voltak.

A kamarai számvevő bizottság a kamara vagyon és pénztárkezelését megvizsgálta és jelenti, hogy kiváló rendben taláta.

Az ügyforgalomról előterjesztett titkári jelentés után a kamara előterjesztésére nyert miniszteri elintézkedések közhirritétele következtét, melyek kedvezőek lévén, a közgyűlés tudomásul vette azokat, csupán a kiállításokra menő iparosoknak vasúti kedvezményei ügyében tesz újabb előterjesztést, hogy e kedvezmény igénybevehetőségére kedvezőbb szabályozást kérjen, mert a mostani kedvezmény előnyeit igen kétségessé teszi.

Több államsegélyes kérelmet és nyert elintézkedést tárgyalt ezután a közgyűlés.

A költségvetés.

Majd egészében elfogadta az 1911. évre tervezett költségvetést; ennek kapcsán saját kérelmére nyugdíjazta egy régi tisztviselőjét, Komlóssy fogalmazót; a megüresedett helyet nem tölti be, hanem szervezett egy új irnoki állást. Egyidejűleg rendezte a tisztviselői fizetésrendszerét, mely eddig ideiglenes pótlékokkal volt kiegészítve.

Alapítványok.

Örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a debreceni kamarakerület javára a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság tekintélyes alapítványt tett, mely 10 év alatt 10,000 koronára nő és szakoktatási célokat fog szolgálni.

Ugyancsak egy alapot gyűjt a kamara, melynek maga a Debreceni Első Takarékpénztárnak öt év alatt 600 koronás alapítványa, mely részben már be is folyt; most ehez a herceg Odeschalchi-féle rétközi kendergyár és Markovics Elek és fiai szatmári cég is adományokkal járult.

Jelentést tett a közös bizottság a kamarai szakiskolai ösztöndíjaknak kiadományozásáról és az állami ösztöndíjak kieszközöléséről.

A kamara kerületben az utóbbi időben ismét számos ipari továbbképző tanfolyam volt, melyek kiváló sikereket mutathatnak fel.

A tárgysorozat további részeiben behatóan megvitatja a közgyűlés a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisítására vonatkozó törvény-reformját; ez ügyben még szakértekezletet is fog közelebb tartani.

Vasutügy.

A Tátra-temesvári vasútvonal, mint rendkívül szükséges bordavonal kiépítése érdekében a kamara mozgalmat indít. Ugyazintén lépéseket tesz több aktuális vasúti panasz orvoslásáért.

A husrágaságról.

A husrágaság kérdésében a közgyűlés fölterjesztést tesz a kormányhoz, melyben kéri, hogy minden egyoldalú, önző érdekek félreszorításával, az ország népességének kétségbevonhatatlan közérdekében, piacnak megfelelő husrágatása érdekében haladéktalanul országos intézkedés tétessék.

Vélemények és egyebek.

Véleményeket állapított meg ezután a közgyűlés számos vásári, vámdíj, helypénzszedési és kéményseprési szabályrendeletekre vonatkozólag, a kereskedelemügyi miniszter, részben a törvényhatóságok számára.

Hulló falevél,

suttogva beszél . . . de azt mindenki hangosan kimeri mondani, hogy **csipkét, selymet,** szalagot, a legutolsó divat szerinti ruhádszeket, női fehérneműket, harisnya és keztyűket a **legolcsóbban és legnagyobb választékban** egyedül csak a **Budapesti Csipkeáruház** fióküzletében lehet beszerezni. **Sas-utca 4.** (Kö-

csönsegélyző palota.) — Naponta érkeznek újdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül. — **Színésznőknek nagy árkedvezmény!**

Hatóságok megkeresésére iparjogi és kereskedelemjogi ügyekben adott azután szakvéleményt.

Iparos és kereskedő tanonciskolának adományozott továbbá fenntartási segélyt.

És végül Stegmüller Árpád alelnök javaslatára akciót kezd azon visszasság megszüntetéséért, hogy parásított számlaköveiknek rendszerint jogosultalanul megrovatnak tőkekamatadóval és úgy kell az érdekelteknek ennek törlesztését kijárni, míg sok tájékozatlanabbak e jogosultatlan terhet tényleg viseli is.

Felbérelt kolera-szimuláns.

Riadalom a kávéházban.

(Fővárosi levé.) Ma délután négy óra tájban pánik volt egy látogatott, budai kávéházban. Az uzsonázó vendégek, nők és férfiak vegyest, rémült sikoltással menekültek az utcára, az amerikai forgóajtó körüli valóságos életveszedelmes tolongás támadt, kávészervizek, poharak, csészék ijesztő csörmpöléssel gurultak a földre. Ezt a nagy rémület és felfordulást az okozta, hogy a kávéház közepén az egyik asztal mellett, hirtelen rosszul lett egy ember. Lezuhan a székről s tenyerével befogta a száját, borzalmas vcnaglással és öklendezéssel a kolera legaktívabb szimpaiáit produkálta a kávézó közönség előtt.

Könnyű elképzelni, micsoda halálos rémlettel menekült mindenki a veszedelmes környezetből. A kávéház azonban nem vesztette el lélekjelenetét. Udarohan az ajtóhoz és harsány hangon elkiáltotta magát: — Senkise távozzék! Nincs veszedelem! Meg kell várni, amíg mindenkit fertőtlenítenek.

Valaki rögtön a telefonhoz ment és bejelentette az esetet a rendőrségnek, azután a főorvosi hivatalnak. Nemsokára rendőrök érkeztek a kávéház elé, kik karhatalommal utját állták a menekülőeknek és ezzel a veszedelem széthurcolásának. Néhány perc múlva ott volt a tisztí főorvosi hivatal automobilja s a járványkórház kocsija is.

A beteg ezalatt a kávéház parkettjén feküdt. Fuldokolt és olykor meg-megrándult a válla, de a kolera egyéb, kellemetlen tünetei egyelőre még nem mutatkoztak rajta.

Az orvosok utóbb vizsgálat alá vették a beteget, aki ekkorra már szemmeláthatóan jobban lett. Felült és nagy lelki nyugalommal válaszolgot az orvosok kérdéseire.

— Mikor lett rosszul? Mit érzett? Nem volt még dierrhoeja?

A kolerabeteg minden kérdésre válaszolt, de feleletei igen gyanusnak tüntek fel az orvosok előtt. Fejcsóválva nézték a fetrengő embert, akin sehogysem ismerték fel a kolera tüneteit sem. Végre is elhatározták, hogy beviszik a járványkórházba.

Mikor a páciens ezt meghallotta, élénken tiltakozni kezdett:

— Bocsánatot kérek, én nem megyek abba a kórházba! Hogy is ne! Igazi kolera-betegek közé. Hátha nem is kolera a bajom? Egyáltalán nekem nincsen is semmi is semmi bajom. Talán muló rosszullett! . . . Én szivbajos ember vagyok . . .

Az orvosok erre még jobban szemügyre vették a beteget s most már megítélve konstatálták, hogy egy szikrányi kolera tünet se látszik rajta. Valaki azt vélte, hogy alkalmasint ily módon akart a fizetés elől megszökni a kávéházból. A megjelent rendőr, aki eddig óvatosan a hittérbe húzódott, most bátorságra kapva, nyakon csípte a beteget s bár még mindig óvatosan, előállította a II. kerületi kapitányságra. Ott aztán a fogalmazó előt bevallotta, hogy nem volt semmi baja. Ő csak szimulálta a kolera-t, hogy egy kis műzavart csináljon.

— Aztán mit akart maga azzal a műzavarral? — törmedt rá a fogalmazó. — Hogy vállalkozhatott ilyen lelkiismeretlen játéokra?

— Kérem, mondta a delikvens, én nem vagyok bűnös. Engem főbéreltek, hogy kolera-t játszam a kávéházban, G. L. ur bizott meg, akinek áellenben szintén kávéháza van. Száz koronát ígért, ha sikerül a hecc s a vendégeket elriasztom a kellemetlen konkurrenssal!

A rendőrség úgy a kolera beteg mint G. L. kávé ellen, hatóság félrevezetése címén, megindította az eljárást.

Hulló falevél

Az Obsitos, stb.

Legújabb Zeneművek, — Divatlapok

Revue, Chic, La Mode Parisienne, Divatszalon, Folyóiratok pontosan házhöz szállítva megrendelhetők

Csillag Arthur

könyv- és papirkereskedésében

Városháza épület.

IRODALOM.

A Renaissance. A 10 ik száma ismét gazdag és értékes tartalommal jelent meg hat ivnyi terjedelemben. Ez az új füzet is méltóképen sorakozik az előzőkhöz, melyekben állandóan a forrongó és fejlődő magyar irodalom irányai jutnak kifejezésre. A csinos kiállítású füzet tartalma: Diplomata: Az utolsó kötelesség. Balázs Béla: Történet a Lógody utcáról, a tavaszról, a halálról és a messzeségről (novella.) Biró Lajos: A gyökerek (dráma-vázlat, II.) Bányai Marcel: Művészeti hamisítások és a hamisítás művészete. Dr. Lengyel Ernő: A vidéki sajtó szociológiájához II. Wilde Oszkár Szebenyei József: A readingi fegyház balladája. Aszlányi Dezső: A normaember (II) Szabados Zádor: Revue (A budapesti lakászsora és a házbojkottok II) Kritika. Székely Bertalan (Böloni György, Feleki Géza, Fényes Adolf, Iványi Grünwald Béla, Kernstok Károly, Rippl-Rónai József, 135); — Federigo Confalonieri (Mohácsi Jenő, 191); — A művész felesége (Nadai Pál, 194); — Kodály Zoltán: Zongoramuzsika (Kovács Sándor, 195); — A magyar polgárság és a polgári Magyarország (Gergely Győző, 197.) A „Renaissance“ előfizetési ára egész évre 20 korona, félévre 10 korona, egyes szám ára 1 korona. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal, V. Lipót-körut 1.

A mozgófénykép színházáról.

A népművelődés új eszközei.

A téli szezon közeledésével, amikor minden élet a városba szorul, aktuális témának tartjuk a mozgófénykép színházak kérdését. Aktualisnak tartjuk különösen most, amikor egy már a talunk ösmertetett rendelkezés folytán a színházból kiszorultak éppen azok, akiknek anyagi ereje nem engeli meg nagyobb költsékeztetést szórakozási vágyainak kielégítésére. Tudvalevően a karzatokon csupán kétszázötven ember számára van hely. Ezzel éppen azok nem juthatnak ezután a színházi előadásokhoz, akiknek az előadások nevelő hatására — ha ugyan a színháznak ilyen hatása egyáltalán van — a legnagyobb szüksége van.

Ma már a közművelődési eszközök sorában a színház helyett mint határozott pedagógiai érték különös jelentőségre tett szert a mozgófénykép. Hatását a tömegekre lehetetlen túlbecsülni, ha meggondoljuk, hogy hozzávetőleges számítás szerint naponként három milliónál több gyermek és felnőtt látogatja a mozgófénykép-előadásokat, úgy hogy ebből folyólag méltán föltételezhetjük, hogy helyes irányban vezetve ezek az előadások a tömegek képzésének leghathatósabb tényezőivé válhatnak.

A kinematográfnek ezt a rendkívüli népszerűségét s e népszerűségén alapuló fontosságát könnyű megmagyaráznunk, ha tekintetbe vesszük, hogy módszere a modern pedagógia egyik legsarkalatosabb elve: a szemléltetés. Ismerjük az önkénytelen figyelem és az érdekeltetés lélektani jelenségeinek nagy szerepét az oktatás mai rendszerében. Azok az ingerhatások, melyek a faj fejlődésében mintegy dinamikai hivatással bírnak, elevenek, szemben az élettelen dolgokkal, mozgalmak, szemben a mozdulatlan tárgyakkal, motorikus tünetek, szemben az intellektuális folyamatokkal, zsinések, szemben a színtelenekkel, ellentétek, változók és újak, játékosak és konstruktívek.

A műveltség terjesztésének leghatalmasabb eszközeinek egyikévé lett s nem szabad felednünk azt sem, hogy igen csekély díjért nemcsak tanít, de szórakoztat is.

Mindazok, amiket elmöndünk, a nagy előnyök, ösmertetek. Mégis szomorúan tapasztaljuk, hogy éppen nálunk, az iskolák városában, ahol a mozgófénykép színház helyes, jó vezetés mellett oly kitűnő eredménynyel lehetne pedagógiai eszköznek alkalmazni s ahol a népművelés terén és szociális szempontokból is az nagy hasznát hajtana, a mozgófénykép színház létesítésével szemben a városi hatóságok bizonyos ridegséget tanúsítanak, aminek következménye az, hogy mozgófénykép színház nyitására vállalkozó nem akad. Ha jól tudjuk rem régen próbálkozott ugyan egy cég ezzel, de eugedélyt nem kapott.

Helyes dolognak tartanánk, ha maga Debrecen városa, amelynek a kulturális célokra külön ügyosztálya van, e kérdésre is figyelmet fordítana. Mert sajnos, igaz az a mondás, hogy a színház ma már üzlet s annak egykor volt kulturális szerepét a mozgófénykép színház vette át.

SZÍNHÁZ.

Megnyitó előadás a színházban.

Az obsitos. Bakonyi Károly és Kálmán Imre 3 fölívvnásos daltjátéka.

Ünnepi szín nélkül, mintha nem is színház nyitás estéje, mintha nem is bemutató lett volna, folyt le a mai előadás. Üresen, feketén tatóngó páholyok, üres széksorok,

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete megnyit.

egyszóval félig telt ház előtt mutatták be Kálmán Imre gyönyörű zenéjű daljátékát. A közönség sem igen melegegett föl az előadás során, csupán egyes szereplők játéka iránt mutatott különösebb érdeklődést.

Az előadásról különösebb megállapítást tenni alig is lehet. Semmi újat a színház nem produkált sem a játékban, sem a kiállításban, vagy rendezésben, amelyet nem egy esetért terhel felelősség apróbb nagyobb mulasztásokért, amelyek közt a jelmezek korhűségének hiánya sem az utolsó. Azonkívül ragyogó nap-sugár van a szövegben, de a színpadon vak, éjszakai sötétség, stb.

Az egyes szereplők a fölük megszokott ének és játéktudással látták el szerepeiket.

Az újak közül igen jó volt Borbély Sándor (Szászország), akit a közönség is igen szívesen fogadott s akit nyíltszínen is megtapsoltak. Kedves színpadi jelenség volt Kun Irén (Málcsi), aki játékában és énekében is finom és diszkrét volt s minden tekintetben ama jogos reményt keltette, hogy a debreceni színtársulatnak egyik kiváló tagja lett volna. Mint azonban értesülünk, a fiatal művész megvált a debreceni színházról és a színpadtól egyáltalában, ami a debreceni színháznak és a színészetnek mindenestre vesztesége. Mai első szereplése, a művésznő bemutatkozása szerencsés volt. Énekekben és játékokban mint kész művésznő mutatkozott be.

A nagyobb szerepeket Bárdos Irma, Nádor Zsiga, Szilassy Etelka, Horváth Kálmán, Deéry Gyula játszották.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-divat cikkekben.
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barák.

A debreceni ref. főiskola vendége.

Fulliquet György genfi tanár látogatása.

Előkelő és magas vendége volt ma a főiskolának Fulliquet György, genfi theologiai tanár és egyúttal ezidei dékán személyében.

A tudós és megjelenésében is szimpatikus professzort lelkes örömmel köszöntötte ma délután 4 órakor a főiskolai oratóriumban tiszteletére az összegyűlt ifjúság.

Az ünnepélyszerű összegyűlékezést a főiskolai kántus nyitotta meg, gyönyörűen összerakott zsolnár énekével.

Balogh Ferenc dr. üdvözli a vendéget.

Majd Balogh Ferenc dr., az éldemekben megöszült tudós professzor köszöntötte a genfi vendéget. Beszédében, — melyet franciául mondott és Kovács J. János budapesti katecheta tolmácsolat magyarrá — megemlékezett arról, hogy ez az iskola, mint a tudomány és a hitnek félszke, azóta áll fenn, amióta Kálmán behunya szeméit. És áll és él azóta a magyar reformátusság is, első kapocsként őrizve ezt a pillanatot a

magya történetében. Arról a rokonszenvről beszél ezután, amely ez idők folyamán Svájc és Magyarország reformátussága között kifejlődött. Befejezésül reményének és hitének ad kifejezést, hogy a reformáció eszménye és igazsága nem némul el soha.

Ennek az eszmének a remélt diadalában üdvözli a nagynevű vendéget.

A lelkes és bensőségteljes szavakra Fulliquet válaszolt. Előadása biztos és közvetlen, erőteljes és lángoló volt. Körülbelül a következőket mondotta:

Fulliquet beszéde.

Igen tisztelt Püspök Ur!

Igen tisztelt Püspökné, Tanár urak és ifjúság!

Végtelen örömmel tölt el, hogy megjelenhettem itt e történelmi nevezetességű helyen, hol a vallás és a hazaszeretet ölelkeznek. Örülök, hogy találkozhatom Önökkel e falak között, melyek a magyarságról és a kálvinistaságról tesznek örök bizonyosságot. Ugy hatnak ennek üres és csupasz falai lelkemre, mint egy hatalmas, örök-szép zsolnár.

— De ne csak csodáljuk, hanem csináljuk is a történelmet. Mert a történelem nem csak a múlté, hanem a jövőé is.

És én kérem Önöket, hogy lássák meg, hogy a reformáció őt itt testet; az én és az Önök vallása jelenik meg itt. Ez az az igaz vallás, az az igaz reformáció, amely ölelkezik a hittel, tudománnyal és a hazaszeretettel.

A múltban szabadságért mentek el Helvéciába a bujdosó magyarok, — most már itthon is megtalálhatják azt. Hitet kerestek akkor, — most már itt is kapnak. És nem is tudományért jönnek hozzánk a mostani magyarok, hanem azért, hogy a testvériséget erősítsék és a hitet élő szövetségé legyenek.

Régen könnyen ment ez. Tudtak latinul, olvasták és megértették a Bézát és Kálmánt. Most már Önöknek meg kell tanulni a mi nyelvünket és mi is igyekszünk megtanulni magyarul hogy le legyen döntve az a nehéz akadály is.

Mi egyformák vagyunk különben is az ősök tisztelésben, hazaszeretében, hitben, kegyességben, ádózatokétségben és mindenben, tehát kell, hogy ez a két nemzet egyé legyen! Legyen minden magyar reformátusra nézve a svájciak hazája a legszebb minden idegen táj között és legyen minden svájci második hazája Magyarország.

Az én bizonyosságom szerint ez így lesz, mert az evangélium a mi világunk is és az Önök világa is.

— Végtelen örömeim, hogy e teremben a tudománynak, jognak és bölcsészetnek leendő harcosai együtt vannak. Ez biztosíték arra, hogy itt a világiak és lelkészek harmonikus harcot folytatnak. Franciaország épen abban látja szerencsétlenségét, hogy ott a tudás fia emészti a hitet.

Pedig a hit nem tárja ki a tudást, sőt követeli azt és a tudás emberei sem félnek a hitől, mert tudják, hogy együtt jár az Isten dicsőségére.

Azért, ha Önök eltávoznak majd e falak közül és vezetői lesznek az egyháznak, tartsák fenn ezt a harmoniát.

E reményben hozom önöknek a genfi theologiai fakultás üdvözlését és még egyszer kérem önöket, őrizték meg a reformáció szent örökségét, amely a hitet és a tudást gyönyörrel harmoniába tartotta.

És még egyre kérem önöket. Arra, hogy a művelt és a köznép között tartsák meg az összekötő kapcsolatot. Mert a köznép az alap, amelyre nekünk építenünk kell. Arra támaszkodott a reformáció is és belőle nőtt ki terebélyes fáva.

Az a jövő, aki ezért a népért a leg többet teszi. Önöknek azért tenni és áldozni kell a népért, mert csak együttesen folytatótt harc válhat áldásossá.

Ha gyönyörök után futkosnak önök és elhagyják csábítani magukat a kísértések által, elvesztik a vezető szerepet. Ha pedig lehajlunk a néphez, az szeretettel fordul önökhöz és önökben látja meg a maga vezérét.

Nem csak az evangélium, hanem az erkölcsi erő tette nagygyá a reformátorokat. Nekünk is ilyen erkölcsi erőt kell gyűjtenünk, hogy hivatalunk magaslátán megállhassunk, különben semmit sem adhatunk a népnek.

Az Istené, — aki lehetővé tette e találkozást — az Istené legyen örökre a dicsőség.

A gyönyörű beszédet mély meghatottsággal hallgatta az ifjúság és zugó, hatalmas éjjennel felelt rá.

Majd a főiskolai kántus énekelt s végül, a főisztelendő püspök ur indítványára a 105. éneket énekelte el az ifjúság s azzal a gyönyörű énekkel, amelyivel a Kálmán ünnepségek alkalmával a genfiak is fogadták a magyarokat, a szűkös, meleg, vendéglátó ünnepség véget ért.

UJDONSÁGOK

— **Hitelesítő közgyűlés.** A vármegyeházán ma hitelesítő közgyűlés volt Kovács Gyula alispán elnöklése alatt. A bizottság a vármegye legutóbbi közgyűlésének jegyzőkönyvét hitelesítette a szokásos formák között.

— **Főiskolai atletikai verseny.** A Debreceni Akadémiai Athletikai Klub október 16-án délután fel 3 órakor a nagyerdő Sport-telepen országos főiskolai atletikai versenyt rendez. A versenyszámok a következők: 1. 100 yardos siktutás. 2. Egykettő ang. mf.-es siktutás. 3. Magasugrás. 4. Su'y-dobás (junior). 5. Rudugrás. 6. Svédgerelyvetés. 7. 220 yardos siktutás. 8. Diszkoszdobás (junior). 9. Helyből távolugrás. 10. Kalapácsvetés. 11. Távolugrás. 12. 4×100 mf.-es staféta. A 2., 5., 7., 11. számok mint főiskolai bajnokságok vannak kiírva. A versenyen a M. A. Sz. szabályai érvényesek. Nevezési határidő október 12.

— **Glacé és kötött keztük, harisnyák esőernyők Vidánál.**

— **A debreceni vivóklub.** Debrecen sportéletében jelentős esemény a vivóklub megalakulása, amely röviddel ezután, hogy alapszabályait a miniszter jóváhagyta, megnyitotta fényes helyiségeit. A vivóklub a Degenfeld-tér 2. sz. ház első emeletén van a legpazarabbul berendezve. A fényes kivilágítású termekben az esti órákban eleven élet uralkodik. Debrecen ur társaságainak azon tagjai, akik a vivósport iránt érdeklődnek, létesítették ezt a nagyszerű klubot. Nagyvárosok hasonló intézményeinek mintájára rendezték be a debreceni vivóklubot, amelynek helyiségeiben minden este találkozt adnak egymásnak a vivás kedvelői. A debreceni vivóklub ma nemcsak Debrecennek, hanem a vidéknek is elsőrendű látványossága, amely megérdemli az általános érdeklődést.

— **Női és férfi gallérok, nyakkendők Vidánál, városház.**

— **Ló- és szarvasmarha-kiállítás Hajduböszörményben.** Hajdu vármegye gazdasági egyesülete és lótenyésztési bizottsága szervezte a hajduböszörményi gazdakörrel, — a földmívelésügyi kormány anyagi támogatása mellett október 2 ik napján délelőtt 9 órakor kezdődőleg Hajduböszörményben, a vasutmenti vásártéren ló- és szarvasmarha-kiállítást s ezzel kapcsolatosan tenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez. Kiállíthat minden hajdu-

vármegyei lakos tenyésztő. A kiállítandó állatok a kiállítás helyén és napján reggel 8 órakor állatorvosi megvizsgálás és jegyzékvétel végett a gazdasági egyesület titkára elé vezetendők. A lovaknál az I—II. csoportban kiscagdák saját nevelésű állatai díjaztatnak; szarvasmarhánál szintén tenyésztő kiscagdák saját állatai jöhetnek díjazás alá s az első csoportban megkivántatik, hogy a borju elése előtt az állat már a kiállító birtokában volt, — a többi állatoknál pedig, hogy legalább 6 hónappal a kiállítást megelőzőleg a kiállítónak tulajdonát képezzék. A lovak és kiscagdák tehenei általában nem csoportos jószágok kötélen vezetendők elő. A bíráló bizottság a helyszínen fog megalakítani. Egy csoportbeli állatnál egy kiállító csak egy díjat nyerhet. Délben egy órakor a fűdőkertben az e célra épített sátorban bankett lesz. Egy teríték ára két korona. Ebédjegyek váltathatók a Gazdasági egyesületben és Friedrich Lajos üzletében.

— **Remek** kézitáskák, arcfátylak, övek, Vidánál.

— **Szerencsétlenség a debreceni gázgyárban.** Tegnap délelőtt a gázgyárban súlyos szerencsétlenség történt. A légszuszogó telepen ugyanis most építenek egy hatalmas gáztartót, amelynek munkálatai egész sereg embert foglalkoztatnak. A gáztartót tudvalevőleg a Rutsch-féle gyár építi s ez alkalmazta a szükséges munkaerőt. Az építésnél dolgozott Novák József is, aki a gáztartó első emeletének állványán dolgozott. Javában folyt a munka, amidőn egyszerre velőtrázó sikoltás töltötte be a levegőt. A magasabban lévő állványok egyikéről egy súlyos vaspánt esett Novák József fejére s a szerencsétlen embert lesujtotta. Novák igen súlyos sebeket szenvedett. A mintegy 10 kg. súlyú vaspánt behasította Novák fejét. A mentőket értesítették a szerencsétlenségről. Mire kivonultak, Novákot a munkások levitték a földszintre s ott lefektették. A mentők bekötötték sebeit s a kórházba szállították. A vizsgálatot megindították annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenséget mi okozta.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációk olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezési műterem.

— **Őszi újdonságok**, u. m.: lyoni sima selymek, szalagok, csipkék, diszek Vidánál, Városház.

— **Kiadó** a Deák Ferenc-utcai izr. templomban egy férfi és egy női imaszék. Cím a kiadóhivatalban.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Tóth László ref. 4 hónapos, Kiss István ref. 29 éves, Balázs Mátyné r. kath. 22 éves, özv. Komádi Gáborné ref. 83 éves, Szántai Károly ref. 12 hónapos, Pusztai Mártonné r. kath. 43 éves és Rusznák Mária r. kath. 83 éves.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, szept. 28. Ma délután öt órától kilencig, minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett és folyó ügyeket tárgyaltak.

A kolera.

Budapest, szeptember 29. Ma mindenfelől kedvező hírek érkeztek. Összesen az egész országtérületről összesen két gyanús megbetegedést jelentettek be.

A kiváló bőr- és lithlomos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Balnye-Lipózi Salvator-forrás-
vállalat, Budapest, Rudolfrakp. 8.

Ingtatlanok forgalma.

Nagy Imréné Sebők Vilma veszi a debreceni 3492 sztkjvben foglalt 606 négyszögöl Sestakerti szőlőt özv. Szilágyi Sándornétól 1400 kor.

Ifj. Szendrei János veszi a debreceni 920 sztkjvben foglalt 4 hold 650 négyszögöl ondódi földet Kis Mihály és nejétől 4000 koronáért.

Csáthy József és neje Nagy Erzsébet veszik a debreceni 869 sztkjvben foglalt 3 hold 1050 négyszögöl ondódi földet Burai András és társaitól 4100 kor.

Vakkal György veszi a debreceni 8812 sztkjvben foglalt 300 négyszögöl majorsági földet Schrammel János és neje Udvarhelyi Juliánától 6500 kor.

Pap János veszi a debreceni 831 sztkjvben foglalt Eötvös utca 71. sz. házat Kovács Ferenc és neje Molnár Zsuzsánától 2000 kor.

Medve István és neje Szabó Erzsébet veszik a debreceni 3821 sztkjvben foglalt 610 négyszögöl Tégyláskerti szőlőt Both István és neje Nagy Esztertől 1600 kor.

Szatmári Gyula és neje Bagosi Erzsébet veszik a debreceni 1864 sztkjvben foglalt Karutca 30. sz. házat a Hajdumegyei Népbanktól 5000 kor.

Özv. Tarnóczy Sándorné veszi a debreceni 3189 sztkjvben foglalt 589 négyszögöl Tégyláskerti szőlőt özv. Lente Mihályné Makai Erzsébotól 5000 kor.

Horváth János és neje Nagy Juliánna veszik a debreceni 5049 sztkjvben foglalt 569 négyszögöl Vénkert szőlőt Pongor Juliánától 5600 kor.

Wolafka Antal veszi a debreceni 7241 és 6373 sztkjvben foglalt 14 hold 845 négyszögöl ujosztású földet Pataki György és nejétől 48000 kor.

Kovács Ferenc és neje Molnár Zsuzsanna veszik a pusztahalasi 1.2 sztkjvben foglalt 13 hold 1549 négyszögöl kaszálót Kovács Zsuzsanna Papp Jánosnétól 1500 kor.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— It is! — kiáltá közben a notarius, ki az öreg beszédjére szemlátomást felháborodott és már kétszer kellett szíverősítőért a kancsóhoz folyamodni; pedig még csak az elejét hallotta!

— Szavánál fogom notárius uramat, hogy itt is, de hát a méltóságos gróf ur csak az egy Szlupa uramat jelölte ki bírónak?

— És mi kifogása van ellene? — kérde tekintetes Sebestyén uram, kivörösödött arccal úgy fujva magából a füstöt, hogy egész egy felhő képeződött feje fölött.

— Igen is, van kifogásom, akárhány; de csak azért nem mondom ki, mert azok eléggé ismeretesek a faluban. Tehát csak azt az egyet mondom — és itt magasra emelte föl hangját — hogy nem ilik egybe a bírópáca a kupéc keresettel!

— Jól beszél! Helyesen beszél! Halljuk tovább! — kiáltának most mindenfelől a házbán.

— Notárius uram mesével tartott bennünket, mintha mi valami szopós gyerkőcök volnánk, akiket szép szóval ringatnak álomba; hadd mondjak tehát én is egy történetet a magam életéről. Nem lesz olyan hosszú, mint notárius uramé, de annál jobban illik majd reánk és kiki érthet belőle, amit akar.

— Halljuk Galambos bácsit! Halljuk Galambos bácsit! — harsogtató ujjra a nép.

— Hát kevéssel az ünkeni pátália (csata) előtt történt, hogy egy skarnicli (Scharmützel; összetűközés) alkalmával, a burkusok egyik hadnagyunkat lelőtték.

Hogy történt aztán, hogy nem, elég hozzá, helyébe egy idegen származású ficsor jött, aki ugyan eléggé jól ülte meg a lovat, de sem a mi nyelvünkön nem beszélt, sem a huszártempót nem értette.

Ez mindjárt szegyet ütött a svadron És mi lett belőle?

Az, hogy a legények elkezdtek rendetlenkedni, rakoncátankodni, ki nem jötték a srófból (büntetés) és mégis napról-napra ugra vétettek a szabódi náció (szubordináció) ellen.

Hát egyszer mi történik?

Az újdonsült hadnagy megtudja, hogy a szomszéd faluba ellenséges lovasok törtek be szénát ekvirálni.

— Lóra legények! — kiáltja akkor a mi nem szeretem hadnagyunk, aki pedig nagyon szeretett volna kitenni magáért, hogy avanszérozzon, de aki csak egy terhelőt sem kötött a lóra, ezek mind a mi huszáraink voltak.

A hadnagy erre természetesen, hogy haragba jött.

Azt se tudta, hogy büntesse meg a legényeket.

Előbb az egész cugot (szakasz) le akarta huzatni, de azt tán még sem volt szabad tennie.

Azért tehát raportra megy, még pedig egyenesen az obesterhez (ezredeshez). Az obester pedig mintha most is látán, derék magyar ember, de hej mokány egy katona is volt, aki ugy elmivele az ember teremését, hogy ha az őrdög lakott lakott is benne, mégis lekonyult a füle tőle!

Nam is sokat teketóriázott és a legkisebb engedtlenségért ugy lepuskázta a legényt, hogy azt sem mondhatta, hogy: papot!

Mondom tehát, annak terjesztette föl a dolgot.

Mos tehát megérkezik a lógerbe (tábor) és a hibás svadronra kisebb büntetést nem is mond ki, mint, hogy biz azt becsinálják (decimálni.)

Persze, hogy kendtek nem tudják, hogy mi az a becsinálás; de nekem, mint régi huszárnak elhihetik, hogy jobb tiszser kiállani főbelövést, mint egyszer a becsináltak közé tartozni, holott csak minden tizedik embert lönek ugyan főbe, de azért az egész csapatot két-három napig úgy torkon fogja a félelem, hogy ő lesz majd a tizedik, hogy a vesztőhely bölcsőringatás hozzá képest.

Folytatjuk.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 29.

Buzakinát és vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 30,000 métermázsza került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs szilárd, a többi változatlan. Idő: derült.

Okt. buza 10'04—10'05.

ápr. buza 10'36—10'37.

rozs okt. 7'34—7'35.

rozs ápr. 7'71—7'72.

zab okt. 7'80—7'81.

zab ápr. 8'23—8'24.

tengeri máj. 5'53—5'54.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSÓ.

Olcsó írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű ír- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Egy tanuló és egy berakóleány

Horovitz Zs.

nyomdájában

Piac-utca 12. sz.

felvétetik.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mielőtt a részegség nem hatalmasodik el.

Mentsd meg az iszákost, mielőtt az alkohol az egészségét munkakedvét és vagyonát tönkre tette volna, vagy mielőtt a halál a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin egy kivonat, mely alkoholszerűen hat, de mégis az italtól undorítja az iszákost.

Alkolin teljesen ártalmatlan s oly hatással alkalmazható, hogy a nagyfokú részegségben szenvedők sem esnek vissza az ital pusztító karjaiba.

Alkolin a legújabb szer, melyet a tudomány feltalált, hogy millió és millió embert megmentsen a nyomortól és szenvedéstől.

Alkolin könnyen oldható preparátum, melyet például a házi asszony a férjének reggelijéhez elkeverhet, anélkül, hogy ő valamit is észrevenne. Ily esetben az illető semmit se tud arról, hogy hirtelen nem szenvedheti a spirituszt. Ellenben azt hiszi, hogy a mértéktelen ivás okozza az undort, mint például van eset arra, hogy a kedvenc étel megcsömörli az embert.

Alkolin adjon az apa a diák fiának, mielőtt az a vizsgán megbuknék, mert még akkor is árt az agynak az ital, ha keveset is élvezi. Általán véve minden gyenge akaratú ember vegyen be Alkolint. Ez a szer ártalmatlan s megóvja az egészséget, sok pénzt takarít meg, melyet borra, sörre, pálinkára, likőrre költene.

Az **ALKOLIN** szer 10 korona s az összeg előre beküldése, vagy utánvét mellett küldetik meg. — Cim:

Alkolin intézet, Copenhága 600 Dänemark.

Levelek 25, Levelezőlapok 10 fillér s bélyeggel bérmentesítendők.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Horovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

A fényképezést kedvelők részére raktáron tart:

Fényképező képeket
lábakat
rámákat

Fényérzékeny lemezeket
papirokat

előhívó, aranyfürdő, fixáló szereket és egyéb eszközöket,

Amateur-kartonok nagy választékban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Használat előtt.

Használat után.

Ilyen csodálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg tápláléka.

Hangulat, goodolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függnek. Bágyadság, fejfájás, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életérő jelei. Ha Ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha a munkát és fáradságot élvezetül akarja tekinteni, úgy szedjen Kola-Dultzot. Ez az ideg- és agyvelő természetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt, életet nyujva, a test minden szervére hat.

Kola-Dultz

Életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjúság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely megerősíti idegeit, eltűnik minden gyöngeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban és idegkórházakban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

Most alkalmat nyujtok önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Írjon nekem egy levelező-lapot az Ön pontos címével és én azonnal küldök **ingyen** és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegendő lesz arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja kiválósgát.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet, de rögtön írjon, mielőtt elfelejti.

Főraktár: Dultz Miksa, Budapest, VII. ker.,
:: Abt. 77. Dohány-utca 29. ssám. ::

BOROLIN
SÓBORSZESZ

Felülmulthatatlan haziszer
meghülés okozta bajok, mint
rheuma, köszvény, ischias,
izületlob, zsáában szenvedők
fájdalmainak megszüntetésére

Ára kis üvegnek 2 korona,
nagy üvegnek 2-50 korona,
próbaüvegnek 1-20 korona.

Gyártják:

Dr. Borovszky R. és Borovszky K.
BUDAPEST, I., Fő-utca 73-77. szám.

Kapható mindenütt.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli időnyre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyöngyörű ruhadiszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszorúk és fátjolok

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

DEBRECEN, Rózsa-utca I. sz.

Alapított 1842. évben.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a **leghitűnőbb** házi szer a

Hollandi GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debrecen.

Padló lakk!

legolcsóbb beszerzési forrása

a **Festék királynál**

Natvan-utca 8. sz.

Telefon 205. szám.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSEMEGE SZÖLLŐT szállít 5 kg. kosarakban nagyban és kicsinyben Darvas Miksa szőlőkvitele.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papír, író- és rajzszerek kereskedésében. Debrecen, Piac-u. 12.

ÜRES LÁDA (kisebb-nagyobb) eladó Piac-utca 12., a papírüzletben.

ÜGYVÉDI IRODÁBA I-ső éves joghallgató délutáni időre ajánlkozik. Cím a kiadóba.

FIATAL jogász, 21 éves, nőül venné azon intelligens, jobb társadalmi állású család leányát, amely őt tanulmányai befejezésében segítené. — Cím: „Jogász 21.”

NAGYON SZÉP fiatal urileány ismeretséget keres. Levelet a kiadóhivatalba „Vidám” címre kér.

Intelligens urak

és hölgyek,

kik egy most megjelenő, mindenkinek könnyen eladható, rendkívül hasznos és fontos irodalmi mű terjesztésével foglalkozni óhajtanak, akár mellékesen is, nagy jövedelemre tehetnek szert.
:: :: Írás-beli megkeresések: :: ::

Balogh Zoltán,

BUDAPEST, IV., Reáltanoda-u. 5. alá kéretnek

Tóth Gyula

vasnagykereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. szám,
vársháza épületében

Legnagyobb raktár Budv. iszi Porcellán és hazai gyártmányu

„METEOR” folyton égő kályhákban.

Vasbutorokban gyermek ágyak, koscsik, fürdőkádak.

Konyha felszerelésekben.

Berakott és vaslemez takaréktűzhelyek.

„URSUS” borsajtókban.

Szerszámok, minden iparágához. Építési vasalások, vasgerendák. Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára. Lőpor áruda.

Ártalp ingyen és bérmentve. Telefon 29. sz.